

Let's debate refugees

Een debat over het Europees asiel- en immigratiebeleid

Huis van Europa, Den Haag

4 april 2014

Het debat vindt plaats in opdracht van de Stichting Me & Society, in het kader van Europese Parlement Verkiezingen.

De organisatie is in handen van 4 studenten van de 'Hogeschool Rotterdam', vakgroep 'Communicatie', te weten Eveline van Brakel, Shermaine Galant, Nancy Schieveen en Martine de Wit.

Het debat wordt geleid door Kees Vrijdag, ex-medewerker van de Kamer van Koophandel in Rotterdam, en Richard van Brakel, ex-medewerker van het CBS, draagt zorg voor de samenvatting en verslaglegging.

Het panel bestaat uit

- Sander Terphuis, kandidaat Europarlementariër PvdA
- Sam van Rooy, kandidaat Europarlementariër Vlaams Belang
- Sharon Gesthuizen, Tweede Kamerlid SP
- Damon Golriz, publicist en mede-oprichter 'Foundation Faces of Change'
- Thierry Baudet, schrijver en freelance academicus, auteur van o.a. 'De aanval op de Natiestaat'

Daarnaast zijn vertegenwoordigers van verschillende organisaties en instellingen zoals Vluchtelingenwerk Nederland, Vluchtelingen Organisatie Nederland, SGP-Jongeren, Immigratie- en Naturalisatiedienst, International Organization for Migration, Stichting voor Vluchteling-Studenten UAF aanwezig en nemen als 'hengellid' deel aan het debat.

Opening

De heer Slootweg van het Huis van Europa heet iedereen van harte welkom. Hij wijst er op dat hij trots is op het feit dat een debat over een dergelijk belangrijk onderwerp met zoveel bekende mensen uit alle geledingen van de samenleving in het Huis plaatsvindt.

Martine de Wit geeft in het kort het doel van de bijeenkomst weer. Hierbij benadrukt zij dat politici en andere vertegenwoordigers 'van elkaar leren'. Tot slot gaat zij in het kort in op de agenda van de middag.

In zijn Key-note speech gaat Jasper Kuipers, adjunct-directeur van Vluchtelingenwerk, in op 'het tegengaan van de migratiestroom' zoals opgenomen in de eerste stelling. Als we praten over vluchtelingen, dan gaat het om de mens achter de cijfers, om de mens die zich niet veilig kan voelen in zijn eigen land en de menselijke drama's daarachter. Het mag dus niet gaan om de cijfers zelf.

Als voorbeeld noemt hij de 250 Syrische vluchtelingen die naar Nederland mogen komen. Dat aantal steekt schril af tegen de aantallen die in Duitsland (10.000) en Zweden (7.000) welkom zijn. Het totaal aantal in de EU van 20.000 vindt hij ook veel te laag.

Voorts benadrukt Jasper dat de netto migratie in Nederland nageog nihil is, er vertrekken evenveel mensen als dat er binnenkomen.

Als voorbeelden voor het thema vluchtelingen noemt hij

- het beschermingsprobleem in Europa
- strengere grensbewaking om te voorkomen dat vluchtelingen de EU binnenkomen
- geen aandacht voor de vluchtelingen
- geen aandacht voor solidariteit binnen de EU
- het onderbrengen van vluchtelingen in de regio
- vluchtelingenproblematiek als een linkse hobby.

Alvorens het debat te starten legt de debatleider Kees Vrijdag zijn werkwijze voor. Hij draagt zorg voor de tijd die iedere spreker krijgt en het reguleren van de reacties op de getoonde zienswijze van de panelleden. Hij zal zelf niet inhoudelijk ingaan op de geventileerde meningen.

Kees introduceert de panelleden met informatie over hun huidige werkzaamheden en hun achtergrond.

Het debat

Stelling 1: Om de binnenkomende migratiestroom tegen te gaan moet de EU zich in haar beleid meer focussen op de kernoorzaken voor migratie in andere delen van de wereld (veiligheid, mensenrechten, economische gelijkwaardigheid)

Sander Terphuis

Ook Sander maakt bezwaar tegen de term 'tegenhouden van de binnenkomende migratiestroom.

1. We ontkomen niet aan onze verplichting om ontheemden een veilige plek te bieden; hij beroept zich daarbij op het VN Vluchtelingenverdrag.
2. We kunnen debatteren over veiligheid van onze medemens in nood en niet over het tegenhouden van mensen.

Sharon Gesthuizen

Ook Sharon heeft ook problemen met het tegenhouden van de stroom vluchtelingen als voornaamste doel. Vluchtelingenstroom is niet goed, maar wel een feit.

Aan de andere kant vindt zij dat je wel moet blijven proberen om in alle landen vrijheid op ieder gebied, veiligheid e.d. te bevorderen. We moeten alles op alles zetten om te voorkomen dat landen die op een onverantwoorde manier met de rechten van hun medemens omgaan, verder te laten gaan.

Damon Golriz

Damon is zelf vluchteling geweest en heeft onder erbarmelijke omstandigheden in vluchtelingenkampen geleefd.

Zolang westerse regeringsleiders veelal om economische redenen het naleven van mensenrechten in 'bevriende' landen niet durven aan te kaarten, zal het probleem van vluchtelingen blijven bestaan. Damon wijst hierbij op het recente bezoek van Obama aan Saoedie Arabië en het zwakke verweer van de westerse wereld tegen grootmacht Rusland met betrekking tot de Krim-oorlog.

Sam van Rooy

Sam wijst er op dat 70% van het Vlaamse volk bang is voor een ongecontroleerde immigratie. Men is daar fundamenteel tegen een gemeenschappelijk EU-beleid. Een volk heeft zijns inziens het recht om zelf over immigratie te beslissen, de wil van een volk moet serieus genomen worden.

Zijn hart bloedt als hij het lot van deze vluchtelingen ziet. Aan de andere kant weet hij dat 40% van de Afrikanen naar de EU willen komen; we kunnen dergelijke aantallen niet herbergen, we kunnen ze niet helpen!

Thierry Baudet

In de eerste plaats beklemtoont Thierry dat de EU geen legitieme instelling is om voor ons te handelen en beslissingen te nemen.

Overall waar de westerse wereld in dictatoriale landen hun invloed wilden uitoefenen of zelfs militair ingrepen om daar de democratie en mensenrechten te bevorderen, zien we na hun bemoeienis veelal het tegenovergestelde effect, namelijk burgeroorlogen, aanslagen, het verdwijnen van een machtsverhouding (hoe verwerpelijk die ook was) en uiteindelijk vele vluchtelingen. Denk hierbij aan Irak, Afganistan, Libië, de Arabische lente in Tunesië, Egypte en Syrië.

Tot slot wijst Thierry erop dat een netto-immigratie van nul absoluut niet betekent dat er sprake is van evenwicht. De mensen die het land uitgaan, zijn veelal (hoger) opgeleiden, terwijl de mensen die binnenkomen, grotendeels bestaat uit lager opgeleiden. Dit betekent dat een land zowel aan de uitstroom- als aan de instroomkant erop achteruit gaat. Het verlies is dus twee keer zo groot.

Enkele reacties

- Men voelt bij sommige panelleden een gebrek aan menselijkheid, daar waar het mensen betreft die een onmenselijk bestaan leiden in eigen land.
- Er wordt gewezen op het feit dat immigranten niet gelijk staat met vluchtelingen.
- Er wordt getwijfeld aan de opmerking dat bemoeienis van westerse landen op het gebied van mensenrechten per definitie leidt tot vluchtelingenstromen.

Samenvatting

1. Alle panelleden hebben het heel erg te doen met de erbarmelijke omstandigheden waaronder vluchtelingen leven. Ook de reden waarom zij vluchten, gaat hen aan het hart. In dat opzicht staan de panelleden op één lijn.
2. De westerse wereld kan invloed uitoefenen op andere landen om de leefomstandigheden van het eigen volk te verbeteren, maar moet dat wel met de nodige terughoudendheid (machtsverhoudingen) en met respect voor de andere culturen doen. Ingrijpen in andere landen waarbij voor de reden van ingrijpen een dubbele agenda wordt gebruikt (bijv. economische belangen), moet worden voorkomen.
3. Meningsverschillen hebben vooral betrekking op de aanpak van het vluchtelingenprobleem. Aan de ene kant vindt men dat alle vluchtelingen in een ander land opgenomen moeten worden conform het VN-vluchtelingenverdrag. Aan de andere kant vindt men dat een land niet grote aantallen vluchtelingen kan opnemen vanwege de beperkingen in huisvesting, de

wil van het volk en raaruit voortvloeiend de risico's op problemen tussen de autochtone en allochtone bevolkingsgroepen.

Stelling 2: We moeten streven naar een uniform Europees asiel- en immigratiebeleid dat vanuit Brussel wordt aangestuurd.

Thierry Baudet

Thierry vindt het geen goed idee. De verschillende landen hebben te maken met een verschillende problematiek. Voorbeelden:

Portugal is een emigratieland.

Frankrijk en Nederland hebben echter te maken met veel meer immigranten. Maar ook deze twee landen verschillen. Frankrijk heeft een geheel andere kijk op landen waar Frans gesproken wordt. Nederland is niet te vergelijken met Frankrijk.

Sander Terphuis

Het is in ons belang om één asielbeleid te hebben.

Zo doen Duitsland en Nederland er alles aan om geen vluchtelingen in Zuid-Europa binnen te laten komen.

Samenwerken betekent veel meer winst.

Sharon Gesthuizen

De SP staat over het algemeen heel kritisch ten aanzien van de EU. De EU is te neo-liberaal, te ondemocratisch. Desondanks is de SP op dit gebied vóór samenwerking binnen de EU, omdat alle Europese landen uit moeten gaan van de Vijfde Geneefse Conventie en het VN-vluchtelingenverdrag. De zorg voor asielzoekers moet eerlijker verdeeld worden binnen de EU.

Damon Golriz

Er is een democratisch bestel binnen de Europese landen. Om die reden moet het probleem niet op Europees, maar op nationaal niveau opgelost worden.

Sam van Rooy

Elk volk heeft recht op een eigen staat. Er bestaan verschillen tussen de volkeren. Dat betekent dat ieder volk een eigen beleid moet kunnen voeren waarbij een referendum het hoogtepunt van de democratie vormt, ook op dit gebied.

Enkele reacties

- De heer Hintzen, voormalig medewerker van de IND, wijst er terecht op dat de IND voor Nederland met asielzoekers te maken hebben. Als asielzoekers in een ander Europees land een verblijfsvergunning krijgen, dan geldt voor hen het vrije verkeer binnen de EUR. Ook waarschuwt hij ervoor dat uniform beleid binnen de EUR nog niet betekent een uniforme implementatie van dat beleid.
- Als je geen uniforme regels maakt, dan 'gaat het water naar het laagste putje'.
- De immigratieproblematiek is binnen de EU momenteel ongelijk verdeeld. Denk hierbij aan de landen die aan Afrika grenzen.
- Sommige landen binnen de EU hanteren minimum standaarden wat huisvesting asielzoekers betreft.
- Ook de regels rond gezinshereniging worden in de EU-landen verschillend aangepakt.
- We willen soevereiniteit, geen beleid vanuit Brussel.

- Het moet niet zo zijn dat mensen in de EU gaan shoppen. Hier geen verblijfsvergunning, dan in een ander land proberen waar het veel gemakkelijker is om een verblijfsvergunning te krijgen. Als je het toch per land doet, doe het dan goed.
- Harmonisatie/centralisatie is niet goed. We moeten niet met Portugal in debat gaan, of met Spanje waar men in het verleden een generaal pardon heeft gegeven aan alle illegalen die daar werk hadden. Ieder land moet daarin vrij zijn, maar niet andere landen daartoe verplichten.
- In België is het al moeilijk om zaken te regelen omdat het land uit twee totaal verschillende volkeren bestaat. De wil van het volk moet gerespecteerd worden.

Samenvatting

De meningen over wel of geen Europees asiel- en immigratiebeleid staan lijnrecht tegenover elkaar. De argumenten vóór en tegen zijn volstrekt begrijpelijk en legitiem. Aan de ene kant moet ongelijkheid in behandeling van asioldossiers en de problematiek rond de ongelijke verdeling van de binnen de EU aanwezige vluchtelingen goed opgelost worden, aan de andere kant zou het vanuit Brussel opdringen van beleid tegen de wil van het volk in leiden tot grote problemen tussen autochtonen en allochtonen wat racisme in de hand kan werken zoals te zien in Griekenland. Het zal toch nodig zijn om hierover verder te praten en voor ieder acceptabele oplossingen te zoeken.

Stelling 3: De beeldvorming in de media over migratie wordt overheerst door een te eenzijdige politiek en beleidsmatig perspectief.

Sam van Rooy

Eens met de stelling. De problemen worden in de pers vergoelijkt. In zijn land is 50% van de mensen in gevangenissen allochtoon. Hier wordt nooit over gesproken. De veel gehoorde opvatting in de pers dat multiculturaliteit een verrijking is, klopt niet.

Damon Golriz

In de eerste plaats wijst Damon erop dat politieke vluchtelingen niet over één kam moeten worden geschoren met immigranten. In de media wordt niet gekeken naar wat politieke vluchtelingen kunnen betekenen voor de maatschappij. Men moet meer naar de potentie van deze groep kijken.

Sharon Gesthuizen

Er wordt heel divers gedacht in de politiek. In de pers worden zowel de negatieve als de positieve kanten belicht.

Sharon is het dus niet eens met de stelling

Sander Terphuis

Sander is het niet eens met de stelling vanuit zijn eigen ervaring. Hij is indertijd, toen de problematiek binnen de PvdA rond illegaliteit speelde, door de gehele pers, links en rechts, correct benaderd. Zijn standpunten zijn ook op een correcte wijze weergegeven.

Thierry Baudet

Bij de beoordeling over de media gaat men altijd uit van eigen beeldvorming. De beoordeling moet

echter gebaseerd zijn op feiten. De feiten kunnen en mogen maar op één eenduidige manier worden weergegeven.

Reacties

In verband met de tijd heeft Kees besloten geen vragenronde te houden.

Samenvatting

Het is heel verleidelijk om op basis van gevoel een oordeel te vellen over de media. De panelleden hebben ieder op basis van eigen ervaringen hun mening gegeven.

De slotopmerking van Thierry is in feite een belangrijke eye opener. Om een oordeel te geven over de media moet men de feiten kennen. Die feiten kunnen afgezet worden tegen de feiten zoals de media die weergeven.

Het negatieve oordeel van Sam en Damon is in feite meer gestoeld op waar de media geen aandacht aan besteden. Daarmee wordt de gedachtenvorming bij het publiek op basis van wat de media naar buiten brengen, toch beïnvloed.

Het positieve oordeel van Sharon en Sander is daarentegengebaseerd op hun eigen ervaring op hun eigen vakterrein. Hun ervaring toont aan dat het met de Nederlandse media niet slecht gesteld is, zowel wat het vergaren als het uitbrengen van het nieuws betreft.

Afsluiting door Mahmoud Chavoushi

Mahmoud Chavoushi is blij en trots op hetgeen tijdens dit debat naar voren is gekomen. Alle aanwezigen, links en rechts, zijn zeer begaan met het lot van de vluchtelingen. Iedereen zou graag een oplossing voor dit probleem willen zien.

Voor het vinden de oplossing zijn de meningen echter nog zeer verdeeld. Mahmoud ziet hierin een mooie taak voor zijn organisatie om het denken hierover op gang te brengen.

Tot slot spreekt Mahmoud zijn dank uit aan allen die er aan meegewerkt hebben om dit debat tot een succes te laten worden.